

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/142/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513206549
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalupka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1513206549.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Janky Richterovej v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť, IČO: 00 492 736, so sídlom: Olejkárska 1, Bratislava, zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Kánom, so sídlom: Námestie Martina Benku 9, Bratislava proti odporcovi: Y. L., W.: XX.XX.XXXX, M. F.: O. G.. Č.. XX, F., zastúpenému opatrovníčkou: H. zamestnankyňou Okresného súdu Bratislava V, o zaplatenie 50,50 eura s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č.k.: 41C/385/2013-30 zo dňa 09.12.2013, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi **s a n e p r i z n á v a** náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa na zaplatenie 50,50 eura s príslušenstvom titulom cestovného zamietol. Odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa napadnutý rozsudok odôvodnil po právnej stránke podľa § 9 písm. b/ a § 14 ods. 3 zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave a § 100 ods. 1, § 108, § 563 a § 853 Obč. zákonníka a vecne tým, že navrhovateľ návrhom doručeným súdu prvého stupňa dňa 15.01.2013 žiadal, aby súd odporcu zaviazal na zaplatenie 50,50 eur a trov konania, nakoľko odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez cestovného lístka.

Keďže miesto pobytu odporcu nebolo súdu známe, postupom podľa § 29 ods. 2, ods. 6 O. s. p. odporcovi ustanovil opatrovníka, ktorý vo veci vzniesol námietku premlčania práva navrhovateľa a žiadal návrh zamietnuť. Nakoľko sa účastníci napriek riadnemu predvolaniu na pojednávanie nedostavili, súd postupom podľa § 101 ods. 2 O. s. p. vec prejednal v ich neprítomnosti.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie listinnými dokladmi tvoriacimi obsah súdneho spisu - hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 1110994 výzvou na zaplatenie zo dňa 18.04.2011, lustráciou občianskeho preukazu odporcu, poukázal tiež na Prepravný poriadok mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, vydaný na základe vyhlášky MDPaT č. 363/1996 Zb.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku uviedol, že v jednoročnej premlčacej dobe podľa § 108 sa premlčuje nielen nárok dopravcu na cestovné podľa § 760 Obč. zákonníka, ale i jeho nárok na úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom podľa zákona č. 168/1996 Z. z., ktorý nárok je tiež právom z prepravy podľa § 760 Obč. zákonníka, i keď v tomto ustanovení výslovne nie je uvedený.

Zákon č. 168/1996 Z. z. je verejnoprávny predpisom, ktorý okrem iného upravuje aj vzťahy medzi cestujúcim a dopravcom, teda občianskoprávne vzťahy. Keďže neupravuje premlčanie nároku dopravcu na úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom (§ 9 písm. b/ v spojení s § 14 ods. 2 zákona č. 168/1996 Z. z.), otázku premlčania tohto nároku je potrebné posúdiť podľa § 853 Obč. zákonníka na základe analógie legis podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, upravujúce vzťahy obsahom a účelom najbližšie. Takýmto ustanovením je § 108 Obč. zákonníka. Podľa § 563 Obč. zákonníka je dlžník - cestujúci povinný dlh splatiť prvého dňa po tom, ako ho veriteľ - dopravca o plnenie požiadal. Takýmto dňom nastáva splatnosť dlhu a týmto dňom bolo možné právo vykonať podaním žaloby na súd. Odporca cestoval dopravným prostriedkom navrhovateľa bez platného cestovného lístka dňa 03.03.2011 a k zaplateniu ceny a úhrady bol vyzvaný v tento deň pri kontrole cestovných lístkov, čo je zaznamenané aj v hlásení o porušení tarifných a prepravných podmienok č. 1110994. Plynutie jednorodne premlčacej doby v prejednávanej veci začalo dňom 04.03.2011 (§ 101, § 122 Obč. zákonníka) a skončilo sa dňom 04.03.2013. Návrh bol podaný na súd až dňa 05.3.2013; odporca tak dôvodne vzniesol námietku premlčania, čo spôsobilo stratu nároku navrhovateľa vymáhať právo súdnou cestou, z ktorého dôvodu súd žalobu zamietol.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. Úspešnému odporcovi však náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie navrhovateľ. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Mal za to, že súd prvého stupňa vec podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Poukázal na § 760 Obč. zákonníka, podľa ktorého zmluvou o preprave vzniká právny vzťah medzi dopravcom a cestujúcim, pričom preprava osôb je služba poskytovaná cestujúcim, ktorá spočíva v preprave predmetu (veci) a osoby dopravným prostriedkom do miesta určenia riadne a včas, za určené cestovné. Občiansky zákonník obsahuje iba základnú úpravu vzťahov vznikajúcich pri rôznych druhoch a spôsoboch prepravy; podrobnejšia úprava je ponechaná osobitným predpisom, v tomto prípade zák. č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave. Ďalej poukázal na § 9 písm. b/, § 11 ods. 1 písm. d/, § 14 ods. 2 o cestnej doprave a čl. 6 ods. 2, ods. 3 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave. Mal za to, že povinnosť odporcu zaplatiť navrhovateľovi úhradu vznikla podľa § 9 písm. b/, § 11 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave a táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy podľa § 760 Obč. zákonníka. Obč. zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou premlčacou dobou, ktorá sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva týmto zákonom či iným predpisom nie je ustanovená premlčacia doba. Zákon o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka a preto je potrebné použiť § 101 Obč. zákonníka, čo znamená, že pohľadávka vo výške 50 eur nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaná. Na podporu svojho záveru navrhovateľ poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vo veciach vedených pod sp. zn. 15Co/67/2011 a sp. zn. 14Co/216/2011, v ktorých odvolací súd rozhodoval v skutkovo totožných veciach, pričom v oboch prípadoch odvolaniu navrhovateľa vyhovel.

Odporca sa ani prostredníctvom ustanovenej opatrovníčky k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa absenciu úpravy premlčania práva dopravcu na cestovné a sankčnú úhradu správne riešil podľa ust. § 853 Obč. zákonníka prostredníctvom analógie legis, t. j. podľa tých ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. S prihliadnutím na právny základ uplatneného nároku, ktorým je porušenie podmienok vyplývajúcich zo zmluvy o preprave, je aj podľa odvolacieho súdu takýmto ustanovením práve ust. § 108 Obč. zákonníka upravujúce premlčanie práv z prepravy. Odporcom namietnuté premlčanie navrhovateľom uplatneného nároku bolo preto správne posúdené podľa § 108 Obč. zákonníka upravujúceho premlčanie

práv vzniknutých z osobnej a nákladnej dopravy s výnimkou práva na náhradu škody (§ 760 až 776 Obč. zákonníka).

Pri ustálení začiatku plynutia premlčacej doby súd prvého stupňa správne vychádzal z ust. § 563 Obč. zákonníka, podľa ktorého ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Z dokazovania mal súd za preukázané, že odporca bol vyzvaný na zaplatenie cestovného a úhrady priamo na mieste revízorom pri kontrole cestovných lístkov, t. j. dňa 03.04.2011 (nie 11.03.2011 ako uvádza navrhovateľ v žalobnom návrhu). Súd prvého stupňa preto v napadnutom rozsudku správne uviedol, že premlčacia doba začala plynúť dňa 04.04.2011 a táto uplynula dňa 04.04.2012. Návrh na začatie konania doručený súdu prvého stupňa dňa 15.01.2013 tak bol nepochybne podaný po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby.

Vo vzťahu k rozhodnutiam Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/67/2011 a sp. zn. 14Co/216/2011, na ktoré v odvolaní poukazoval navrhovateľ, odvolací súd uvádza, že s právnymi názormi v nich prezentovanými sa nestotožňuje, a tieto nie sú pre iný odvolací senát právne záväzné. Súčasne poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave napr. sp. zn. 9Co/168/2014, 4Co/10/2014, 6Co/156/20014, 8Co/507/2014, ktoré k otázke premlčania práva dopravcu na cestovné a sankčnú úhradu zaujali rovnaké stanovisko ako bolo prijaté odvolacím senátom 5Co.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý prvostupňový rozsudok podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p., § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p. a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si ju neuplatnil.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.